

Indicațiile și contraindicațiile clinice ale acupuncturii adaptate la clasificarea internațională a maladiilor (CIM-10)

Victor Lacusta, Victoria Cereș, Angela Gilea, Irina Șincarenco
Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemițanu"

Резюме

Систематизированы показания и противопоказания применения акупунктуры в соответствии с Международной Классификацией Болезней (МКБ) 10-го пересмотра ВОЗ, адаптированные к системе здравоохранения Республики Молдова, что позволит дифференцированное применение акупунктуры при различных заболеваниях.

Ключевые слова

акупунктура, показания, противопоказания

Summary

Clinical indications and contraindications of acupuncture adapted to International Classification of Diseases (ICD-10)

Victor Lacusta, Victoria Ceres, Angela Gilea, Irina Sincarenco

Indications and contraindications were systematized for the acupuncture treatment according to the International Classification of Diseases (ICD), 10th revision of the WHO, adapted to the medical system of Republic Moldova, which will contribute to the differential application of acupuncture in various diseases.

Key words

acupuncture, indications, contraindications

Lista actuală a indicațiilor clinice pentru aplicarea acupuncturii includ:

- sindroame algice acute și cronice;
- tulburări funcționale ale organelor și sistemelor;
- profilaxia recidivării maladiilor cronice, tulburărilor funcționale, anumitor simptome și sindroame;
- reabilitarea bolnavilor după traumatisme și intervenții chirurgicale suportate;
- boli acute și cronice, sindroame algice, traumatisme la sportivi, în cadrul cărora aplicarea tratamentului medicamentos este nedorit din motivul manifestării posibile a efectului doping a unor preparate farmacologice;
- necesitatea sporirii rezistenței organismului și a imunității în perioada de reconvalescență după infecții acute suportate și maladii cu evoluție trenantă;
- necesitatea amplificării acțiunii factorilor balneari;
- reacțiile meteopatice și balneologice, apărute în cursul tratamentului sanatorial;

- necesitatea amplificării capacităților adaptive ale organismului și profilaxia reacțiilor patologice la stres în condiții de acțiune nefavorabilă a factorilor potențial patogeni de etiologie diversă (stres în urma efortului fizic sau psihoemoțional, hipodinamia, monotonia, alte condiții de lucru nefavorabile). Compartimentul "*Indicații pentru tratament cu acupunctură*" cuprinde forme nozologice, sindroame și stări patologice, în cadrul cărora acupunctura are argumentare științifică și aplicare largă de către majoritatea specialiștilor.

În compartimentul "*Indicații relative pentru tratament cu acupunctură*" au fost incluse maladii, sindroame și stări patologice în cadrul cărora acupunctura se aplică de rând cu farmacoterapia.

Reieșind din experiența bogată de aplicare terapeutică a acupuncturii în Republica Moldova, colaboratorii catedrei Medicina Alternativă și Complementară a Universității de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemițanu" au sistematizat indicațiile și contraindicațiile de aplicare a acupuncturii, adaptate la Clasificarea Internațională a Maladiilor, revizia a X (CIM-10).

Lista nozologiilor indicate pentru tratament cu acupunctura¹

Codul CIM-10	Forme sau stări nosologice
Capitolul V. Tulburări mentale și de comportament	
<i>Tulburări mentale organice, inclusiv tulburările simptomatice (F00–F09)</i>	
F06.7	Tulburări cognitive ușoare
F07.2	Sindrom post-comoțional
<i>Tulburări mentale și de comportament legate de utilizarea de substanțe psiho-active (F10–F19)</i>	
F10.2	Tulburări mentale și de comportament legate de consumul de alcool. Sindrom de dependență
F10.3	Tulburări mentale și de comportament legate de consumul de alcool. Sindrom de sevraj
F10.6	Tulburări mentale și de comportament legate de consumul de alcool. Sindrom amnestic
F17.2	Tulburări mentale și de comportament legate de consumul tutunului. Sindrom de dependență
F17.3	Tulburări mentale și de comportament legate de consumul tutunului. Sindrom de sevraj
<i>Tulburări ale dispoziției (afective) (F30–F39)</i>	
F32.0	Episod depresiv ușor
F32.1	Episod depresiv mediu
<i>Tulburări nevrotice, tulburări legate de factori de stres și tulburări somatoforme (F40–F48)</i>	
F40.-	Tulburări anxioase fobice*
F41.-	Alte tulburări anxioase*
F43.1	Stare de stres post-traumatic*
F45.-	Tulburări somatice*
F48.0	Neurastenia*
F48.8	Alte tulburări nevrotice precizate
F48.9	Tulburare nevrotică, fără precizare
<i>Sindroame comportamentale asociate perturbărilor fiziologice și factorilor psihici (F50–F59)</i>	
F50.-	Tulburări de alimentație
F51.-	Tulburări de somn neorganice*
F52.-	Disfuncție sexuală nedatorată unei tulburări sau boli organice (nevroză cu disfuncție sexuală)
F53.0	Tulburări mentale și de comportament ușoare, asociate cu puerperiu, neclasate la alte locuri (cu excepția: psihoza puerperală)
<i>Tulburări de dezvoltare psihologică (F80–F89)*</i>	
F80.0	Tulburarea specifică de achiziție a vorbirii articulare
F80.8	Alte tulburări de dezvoltare a vorbirii și limbajului
F81.-	Tulburări specifice de dezvoltare a achizițiilor școlare
<i>Tulburări de comportament și tulburări emoționale care apar de obicei în perioada copilăriei și adolescenței (F90–F98)*</i>	
F90.-	Tulburări hiperchinetice
F91.-	Tulburări de conduită
F92.-	Tulburări mixte de conduită și tulburări emoționale
F95.0	Tic (tranzitor) (la copii)
F98.0	Enurezis neorganic
F98.1	Encopresie neorganică
F98.5	Bâlbâială

Capitolul VI. Bolile sistemului nervos	
<i>Tulburări extrapiramidale și ale motricității (G20–G26)</i>	
G24.-	Distonia*
<i>Afecțiuni episodice și paroxistice (G40–G47)</i>	
G43.-	Migrena*
G44.-	Alte sindroame de algii cefalice*
G47.-	Tulburări de somn*
<i>Afecțiunile nervilor, a rădăcinilor și plexurilor nervoase (G50–G59)</i>	
G50.-	Afecțiunile nervului trigemen*
G51.-	Afecțiunile nervului facial*
G52.-	Afecțiuni ale altor nervi cranieni*
B02.2+G53.0*	Nevralgia postzosteriană*
G54.-	Afecțiuni ale rădăcinilor și plexurilor nervoase (sindrom radicular)
(M50-M51.+) G55.1*	Compresiunea rădăcinilor și plexurilor nervoase în cursul leziunilor discurilor intervertebrale
(M47.-+) G55.2*	Compresiunea rădăcinilor și plexurilor nervoase în cursul spondilartrozei
(M45-M46.-+, M48.-+, M53-M54.-+) G55.3*	Compresiunea rădăcinilor și plexurilor nervoase în cazul altor dorsopatii
G55.8*	Compresiunea rădăcinilor și plexurilor nervoase în cursul altor boli clasate la alte locuri
G56.-	Mononevrita membrului superior*
G57.-	Mononevrita membrului inferior*
G58.-	Alte mononevrite
(E10-E14+) G59.0*	Mononevrita diabetică
<i>Polinevrite și alte afecțiuni ale sistemului nervos periferic (G60–G64)</i>	
G61.-	Polinevrita inflamatorie
G62.-	Alte polinevrite
(E10-E14.4+) G63.2*	Polinevrita diabetică (proximală, distală, sensomotorie)
(E00-E07.-+; E28-E29.-+) G63.3*	Polinevrita în cursul altor boli endocrine
B02.2+ G63.0*	Polinevrita în cursul herpes zoster
(M02-M25+; M40.-, M60- M63+; M65.-+; M67.-+; M70-M79+; M91-M94+) G63.6*	Polinevrita în cursul altor afecțiuni osteo-articulare și ale mușchilor clasate în alte locuri
+G63.8*	Polinevrita în cursul altor boli clasate în alte locuri
<i>Afecțiuni musculare și neuro-musculare (G70–G73)</i>	
G71.1	Afecțiuni miotonice (atrofice, distrofice, hondrodistrofice)
G72.-	Alte afecțiuni musculare
G73.7*	Miopatia în cursul altor boli clasate în alte locuri

ELABORĂRI METODICE

M06.0+ G73.7*	Miopatia în cursul artritei reumatoide
	<i>Paralizii cerebrale și alte sindroame paralitice (G80–G83)</i>
G80.-	Paralizia cerebrală infantilă (spastică moderată, formele distonice)
G81.-	Hemiplegia (cu excepția: G81.0 hemiplegia flască) (fenomene reziduale după poliomielită cu hemipareză flască)
G82.1	Paraplegia spastică
G82.2	Paraplegia, fără precizare
G83.-	Alte sindroame paralitice
	<i>Alte afecțiuni ale sistemului nervos (G90–G99)</i>
G90.-	Afecțiuni ale sistemului nervos autonom (vegetativ)
G93.3	Sindromul de oboseală post-virală (sindrom de oboseală cronică)
G93.4	Encefalopatia, fără precizare
	Capitolul VII. Bolile ochiului și anexelor sale
	<i>Afecțiunile pleoapei, aparatului lacrimal și ale orbitei (H00-H06)</i>
H00.0	Orjelet și alte inflamații profunde ale pleoapei
H01.1	Dermatoza neinfecțioasă a pleoapei
H02.2	Lagofthalmie
H02.4	Ptoză palpebrală
H04.0	Dacrioadenita*
H04.1	Alte afecțiuni ale glandei lacrimale (sindromul ochilor uscați)
H04.4	Inflamația cronică a căilor lacrimale (dacriocistită cronică)*
H05.1	Afecțiuni inflamatoare cronice ale orbitei
	<i>Afecțiuni ale conjunctivei (H10-H13)</i>
H10.1	Conjunctivită atopică acută (alergică)*
H10.4	Conjunctivită cronică*
H10.5	Blefaro-conjunctivită
	<i>Afecțiuni ale sclerotice, corneei, irisului și corpiilor ciliari (H15-H22)</i>
H15.0	Sclerita
H15.1	Episclerita
H16.2	Cherato-conjunctivita
H20.-	Iridociclita*
	<i>Afecțiuni ale cristalinului (H25-H28)</i>
H25.0	Cataracta incipientă senilă
	<i>Afecțiuni ale choroidei și ale retinei (H30-H36)</i>
H30.-	Chorioretinita
H34.0	Ocluzia tranzitorie a arterei retiniene
H35.0	Retinopatia și alterații vasculare retiniene
H35.3	Degenerescenta maculei și polului posterior
H35.4	Degenerescenta retiniană periferică
H35.6	Hemoragie retiniană (stadiu subacut)
(E10-E14+) H36.0*	Retinopatie diabetică
I70.8+ H36.8	Retinopatie aterosclerotică

<i>Glaucomul (H40-H42)</i>	
H40.1	Glaucomul primar în unghi deschis
<i>Afecțiunile corpului vitros și ale globului ocular (H43-H45)</i>	
H43.1	Hemoragia corpului vitros (stadiu subacut și de recuperare)
<i>Afecțiuni ale nervului și căilor optice (H46-H48)</i>	
H46	Nevrita optică (cu excepția celei retro-bulbare cauzate de hipertensiunea intracraniană)
H47.2	Atrofia optică (parțială, netoxică)*
H48.-	Afecțiuni ale nervului și căilor optice în cursul unor boli clasate la alte locuri
<i>Afecțiunile mușchilor oculari, ale mișcărilor binoculare, de acomodare și de refracție (H49-H52)</i>	
H49.0	Paralizia (nevrita) nervului motor-ocular comun
H49.1	Paralizia (nevrita) nervului patetic
H49.2	Paralizia (nevrita) nervului motor-ocular-extern
H50.0	Strabism convergent concomitent (neparalitic)
H50.1	Strabism divergent concomitent (neparalitic)
H51.1	Excesul și insuficiența convergenței
H52.2	Astigmatismul (dobândit)*
H52.5	Tulburări de acomodare*
<i>Tulburări de vedere și cecitate (H53-H54)</i>	
H53.0	Ambliopia în urma anopsiei
H53.1	Tulburări subiective de vedere. Astenopia
H53.2	Diplopie
<i>Alte afecțiuni ale ochiului și anexelor sale (H55-H59)</i>	
H55	Nistagmus și alte mișcări anormale ale ochiului
H57.0	Anomalii funcționale ale pupilei
Capitolul VIII. Bolile urechii și apofizei mastoide	
<i>Bolile urechii medii și apofizei mastoide (H65-H75)</i>	
H65.-	Otita medie nesupurantă*
<i>Bolile urechii interne (H80-H83)</i>	
H81.-	Afecțiunile funcției vestibulare
<i>Alte afecțiuni ale urechii (H90-H95)</i>	
H90.-	Surditatea de transmisie și neurosensorială
H91.-	Alte pierderi ale auzului
H93.-	Alte afecțiuni ale urechii neclasate la alte locuri
Capitolul IX. Bolile aparatului circulator	
<i>Boala hipertensivă (I10-I15)</i>	
I10	Hipertensiunea esențială (primară)
I11.9	Cardiopatia hipertensivă fără insuficiență congestivă a inimii
<i>Boala ischemică a inimii (I20-I25)</i>	
I20.-	Angina pectorală
I25.0	Boala cardio-vasculară aterosclerotică, astfel descrisă
I25.1	Cardiopatie aterosclerotică
I25.2	Infarct miocardic vechi
<i>Bolile cerebro-vasculare (I60-I69)</i>	
I63.3	Infarctul cerebral (ictus ischemic, perioada subacută și de recuperare)

ELABORĂRI METODICE

I67.2	Ateroscleroza cerebrală
I67.4	Encefalopatie hipertensivă (stadiu I-II)
I69.3	Sechelele infarctului cerebral
I69.4	Sechelele ictusului nespecificat ca hemoragie sau infarct cerebral
<i>Bolile arterelor, arteriolelor și capilarelor (I70-I79)</i>	
I70.2	Ateroscleroza arterelor extremităților
I73.-	Alte boli vasculare periferice
I79.2*	Angiopatii periferice în bolile clasate la alte locuri
(E10-E11+) I79.2*	Angiopatia periferică diabetică
T75.2+ I79.2*	Angiopatia periferică în cazul efectelor vibrației
<i>Bolile venelor, vaselor limfatice și ganglionilor limfatici (I80-I89)</i>	
I83.-	Vene varicoase ale membrelor inferioare
<i>Alte afecțiuni ale aparatului circulator și nespecificate (I95-I99)</i>	
I95.-	Hipotensiunea (cu excepția: hipotensiunea ortostatică în hipovolemie în amiloidoză, în procese obstructive ale sistemului cardio-vascular, stenoza aortei, cardiomiopatia hipertrofică, bloc total atrio-ventricular)
Capitolul X. Bolile aparatului respirator	
<i>Afecțiuni acute ale căilor respiratorii superioare (J00-J06)</i>	
J05.0	Laringita obstructivă acută (crup)*
<i>Alte afecțiuni acute ale căilor respiratorii inferioare (J20-J22)</i>	
J20.9	Traheo-bronșită* (la persoane de vârstă sub 15 ani)
<i>Alte boli cronice ale căilor respiratorii superioare (J30-J39)</i>	
J30.-	Rinita alergică și vasomotorie*
J31.0	Rinita cronică*
J31.2	Faringita cronică*
J32.-	Sinuzita cronică*
J35.0	Amigdalita cronică*
J37.-	Laringita și laringo-traheita cronică*
J38.5	Spasm laringian
<i>Bolile cronice ale căilor respiratorii inferioare (J40-J47)</i>	
J40	Bronșita, neprecizată ca acută sau cronică (traheo-bronșită) (la persoane de vârstă peste 15ani)
J40.0	Bronșită recidivantă (diagnostic utilizat în pediatrie)
J41.0	Bronșita cronică simplă
J42.-	Bronșita cronică neprecizată
J44.8	Alte boli pulmonare obstructive cronice precizate (bronșita cronică obstructivă)
J45.-	Astmul (bronșic) (gr. I-II)*
J46	Stare de "mal" astmatic (gr. I)*
J47.0	Bronșiectazia (gr. I)
<i>Boli pulmonare datorite agenților externi (J60-J70)</i>	
<i>Alte afecțiuni ale pleurei (J90-J94)</i>	
J94.8	Pleuralgie
<i>Alte boli ale aparatului respirator (J95-J99)</i>	
J98.8	Spasmul bronșiilor

Capitolul XI. Bolile aparatului digestiv	
<i>Bolile cavității bucale, glandelor salivare și maxilarelor (K00-K14)</i>	
K04.0	Pulpita
K04.5	Periodontită apicală cronică
K05.1	Gingivita cronică
K05.3	Periodontită cronică*
K05.4	Parodontoză
K07.6	Afecțiunea articulației temporo-mandibulare
K08.8	Alte afecțiuni precizate interesând dinții și parodonțiul (inclusiv algii dentare)
K11.7	Tulburările secreției salivare
K12.0	Afte bucale recidivante (stomatită ulceroasă)
K14.0	Glosita cronică superficială
K14.6	Glosodinie și glosalgie
<i>Bolile esofagului, stomacului și duodenului (K20-K31)</i>	
K20	Esofagita
K21.-	Reflux gastro-esofagian
K22.4	Dischinezia esofagului*
K22.8	Cardiospasm reflector*
K25.9	Ulcerul gastric, neprecizat ca acut sau cronic, fără hemoragie și /sau perforație
K26.7	Ulcerul duodenal, neprecizat ca acut sau cronic, fără hemoragie și/sau perforație
K27.7	Ulcerul peptic, cu localizare neprecizată, fără hemoragie și /sau perforație
K28.7	Ulcerul gastro-jejunal cronic (ulcer al anastomozei), fără hemoragie și perforație
K29.-	Gastrita și duodenita*
K30	Dispepsia (indigestia)
K31.3	Spasm piloric neclasat la alte locuri*
K31.8	Alte boli precizate ale stomacului și duodenului (atonia stomacului, perigastrită, periduodenită)*
<i>Enterita și colita neinfecțioase (K50-K52)</i>	
K51.-	Recto-colita hemoragică (colita ulceroasă)
K52.2	Gastro-enterita și colita alergică și alimentară
K52.-	Alte gastro-enterite și colite neinfecțioase
<i>Alte boli ale intestinului (K55-K63)</i>	
K58.-	Sindromul intestinului iritabil*
K59.-	Alte tulburări funcționale ale intestinului
K62.8	Alte boli precizate ale anusului și rectului
K63.8	Alte boli precizate ale intestinului (proctosigmoidită cronică)
<i>Bolile ficatului (K70-K77)</i>	
K73.-	Hepatita cronică, neclasată la alte locuri (neinfecțioasă)
<i>Bolile vezicii biliare, ale căilor biliare și pancreasului (K80-K87)</i>	
K81.1	Colecistita cronică (acalculoasă)
K82.8	Alte boli precizate ale vezicii biliare (inclusiv dischinezia vezicii biliare și a căilor biliare)
<i>Alte boli ale aparatului digestiv (K90-K93)</i>	
K91.-	Afecțiunile aparatului digestiv după un act medical de diagnostic și terapeutic, neclasate la alte locuri

Capitolul XII. Bolile pielii și țesutului celular subcutanat	
<i>Dermite și eczeme (L20-L30)</i>	
L20.-	Dermita atopică (dermita alergică, neurodermita)*
L21.1	Dermita seboreică infantilă (eczema seboreică)*
L21.8	Alte dermite seboreice (eczeme seboreice)
L23.-	Dermita alergică de contact*
L24.3	Dermita iritantă de contact datorită cosmeticelor*
L28.-	Lichen simplex cronic și prurigo*
L29.-	Prurit*
L30.1	Dishidroza (pompholix, eczema cronică dishidrotică fără piodermie)
<i>Leziuni papulo-scuamoase (L40-L45)</i>	
L40.0	Psoriazis vulgaris*
L40.5+; (M07.0-M07.3*, M09.0*)	Artropatia psoriatică
L43.-	Lichen plan (sunt excluse formele acute cu eritrodermie)
<i>Urticaria și eritemul (L50-L54)</i>	
L50.-	Urticaria*
<i>Bolile fanerelor și anexelor pielii (L60-L75)</i>	
L63.-	Alopecia areată
L64.-	Alopecia androgeno-genetică
L65.-	Alte forme necicatriciale de rarefiere ale sistemului pilos
Capitolul XIII. Bolile sistemului osteo-articular, ale mușchilor și țesutului conjunctiv	
<i>Artropatii (M00-M25)</i>	
M02.-	Artropatia de reacție*
+M03*	Artropatii post infecțioase și de reacție în cursul unor boli clasate la alte locuri
M05-M14	Poliartropatii inflamatorii
M05.1+ G99.0*	Boală pulmonară reumatoidă (sindromul Kaplan) (seronegativ, în perioada de remisiune)
M06.0	Artrita reumatoidă seronegativă (în perioada de remisiune)
K52.9+ M07.0*	Artropatia enteropatică
L40.5+ M07.3*	Artropatia psoriazică (distală, interfalangiană)
M08	Artrita juvenilă
M08.0	Artrita reumatoidă juvenilă (seronegativă, în perioada de remisiune)
M13.-	Alte artrite (în perioada de remisiune)
M15-M19	Artroze (osteartroze)
<i>Dorsopatii (M40-M54)</i>	
(M42.-+); G55.1*	Osteochondrita vertebrală cu sindrom algic radicular
M43.-	Alte dorsopatii deformante
M46.-	Alte spondilopatii inflamatorii (cronice)
M47.-	Spondiloza (spondiloartroza)
M48.-	Alte spondilopatii
M50.1+; G55.1*	Atingerea unui disc cervical cu radiculopatie și neuropatie

M51.1+ G55.1*	Atingerea unui disc lombar și a altor discuri intervertebrale cu radiculopatie și neuropatie
M53.-	Alte dorsopatii, neclasate la alte locuri
M54.-	Dorsalgii
M54.1	Radiculopatie
M54.2-M54.5	Sindrom algic musculo-tonic acut (a se vedea codificarea localizării dorsopatiilor)
M54.3	Sciatica
M54.4	Lumbago cu sciatică
M54.9	Dorsalgii fără precizare
<i>Afecțiuni ale țesuturilor moi (M60-M79)</i>	
M60.1	Miozita interstițială (neinfecțioasă)*
M61.9	Calcificări și osificări ale unui mușchi (miozită osificantă)
M62.4	Contractura musculară (neparalitică, fără deformația epicondilară)
M65.8	Sinovite și tenosinovite (cronice)*
M70.-	Afecțiunile țesuturilor moi legate de o solicitare excesivă a articulației*
M71.8	Alte bursite precizate (cronice)
M75.-	Leziunile umărului
M79.0	Fibromialgia
M79.1	Mialgia
<i>Osteopatii și chondropatii (M80-M94) (cu excepția: M87 osteonecroză)</i>	
M83	Osteomalacia adultului
M91.1	Osteochondrita juvenilă a capului femural (Legg-Calve-Perthes)*
M93.8	Alte osteochondrite precizate
Capitolul XIV. Bolile aparatului genito-urinar	
<i>Bolile renale tubulo-interstițiale (N10-N16)</i>	
N11.8	Nefrite tubulo-interstițiale cronice (pielonefrită cronică neobstructivă)*
<i>Litiaza urinară (N20-N23)</i>	
N23	Colica nefritică, fără precizare
<i>Alte boli ale aparatului urinar (N30-N39)</i>	
N30.1	Cistita interstițială (cronică)
N31.-	Disfuncțiunea neuromusculară a vezicii, neclasată la alte locuri*
N34.1	Uretrită nespecifică
<i>Bolile organelor genitale la bărbat (N40-N51)</i>	
N41.1	Prostatita cronică (fără abces)
N45.9	Orhita, epididimita și epididimo-orhita (fără abces)
N46	Sterilitatea la bărbat (neorganică)
N48.0	Kraurosisul penisului
N48.8	Alte afecțiuni precizate ale penisului (coitus dureros, ejacularea dureroasă)
N49.-	Afecțiunile inflamatorii ale organelor genitale la bărbat, neclasate la alte locuri
N50.8	Alte afecțiuni precizate ale organelor genitale la bărbat (climacteriu)
<i>Afecțiuni inflamatorii ale organelor genitale ale femeii (N70-N77)</i>	
N70.-	Salpingita și ooforita (anexita)
N71.1	Afecțiunea inflamatorie cronică a uterului (cu excepția colului uterin) (inclusiv endometrita cronică)
N72.-	Afecțiuni inflamatorii ale colului uterin

ELABORĂRI METODICE

N73.1	Parametrita și celulita pelviană cronică
N74*	Afecțiuni inflamatorii pelviene la femei, în cursul bolilor clasate la alte locuri
N76.1	Vaginita subacută și cronică
<i>Afecțiuni neinflamatorii ale organelor genitale la femeie (N80-N98)</i>	
N80.-	Endometrioza uterului
N81.2	Prolapsul utero-vaginal incomplet (gr. I-II)
N89.8	Kraurosis al vaginului
N90.4	Kraurosis al vulvei
N91.-	Amenoreea, oligomenoreea, hipomenoreea
N92.-	Menoragia, polimenoreea și metroragia
N94.-	Dureri și alte afecțiuni ale organelor genitale la femeie și tulburări ale ciclului menstrual
N95.1	Tulburările menopauzei și a climacteriului feminin
N95.2	Vaginita atrofică post-menopauză
N95.3	Tulburări în cursul unei menopauze artificiale
N97.-	Sterilitatea femeii (funcțională)
Capitolul XV. Sarcina, nașterea, lăuzia	
<i>Sarcina terminată prin avort (O00-O08)</i>	
O08.8	Alte complicații consecutive avortului, sarcinii extra-uterine și molar (afecțiuni inflamatorii)
<i>Edem, proteinurie și hipertensiune în cursul sarcinii, nașterii și lăuziei (O10-O15)</i>	
O10.0	Hipertensiunea esențială preexistentă, complicând sarcina, nașterea și lăuzia
O10.1	Cardiopatie hipertensivă preexistentă, complicând sarcina, nașterea și lăuzia
O12.0	Edem gestațional
O13	Hipertensiune gestațională (legată de sarcină) fără proteinurie importantă
O14.0	Preeclampsie nefropatie moderată (gr. I-II)
<i>Alte tulburări materne legate în special de sarcină (O20-O29)</i>	
O20.0	Iminența de avort
O21.0	Hiperemeza gravidică benignă (până la 22-a săptămână de gestație)
O21.2	Voma tardivă a sarcinii
O26.5	Sindrom de hipotensiune maternă
O26.6	Tulburări hepatice în cursul sarcinii, nașterii și lăuziei (hepatoza holestazică)
O26.8	Alte afecțiuni precizate legate de sarcină (nevrită periferică)
O29.4	Cefalee provocată de o rahianestezie și o anestezie epidurală în cursul sarcinii
<i>Îngrijiri acordate mamei legate de făt, cavitatea amniotică și eventuale distocii (O30-O48)</i>	
O34.4	Îngrijiri acordate mamei pentru rigiditatea colului la naștere
O47.0	Fals travaliu înainte de săptămâna 37-a completă de gestație
O47.1	Fals travaliu după cea de a 37-a săptămână completă de gestație
<i>Complicațiile travaliului și nașterii (O60-O75)</i>	
O62.-	Anomalii de contracție uterină și de dilatare a colului
O73.0	Retenția de placenta și de membrane, fără hemoragie
O74.5	Cefalee provocată de rahianestezie și o anestezie epidurală în cursul nașterii. Cefalea ce agravează travaliul și nașterea
O75.0	Epuizarea mamei în cursul travaliului și nașterii
O75.1	Șocul în timpul sau după travaliu și naștere
O75.5	Nașterea întârziată după ruptura artificială a membranelor

O75.6	Nașterea întârziată după ruptura spontană a membranelor (cu excepția: O42.- ruptura spontană prematură sau neprecizată a membranelor)
<i>Complicațiile legate în principal de lăuzie (O85-O92)</i>	
O86.1	Alte infecții ale căilor genitale survenind după naștere (vaginita, salpingooforita)
O89.4	Cefalee provocată de o rahianestezie și o anestezie epidurală în cursul lăuziei
O90.8	Alte complicații puerperale, neclasate la alte locuri (subinvoluția uterului în post-partum, insuficiența funcțională a sfincterului vezical, osteomolacie în post-partum)
O92.3	Agalactia
O92.4	Hipogalactia
<i>Alte afecțiuni obstetricale, neclasate la alte locuri (O95-O99)</i>	
O99.-	Alte boli ale mamei, clasate la alte locuri, dar complicând sarcina, nașterea și lăuzia
Capitolul XVI. Unele afecțiuni a căror origine se situează în perioada perinatală	
<i>Traumatisme obstetricale (P10-P15)</i>	
P11.3	Leziunea nervului facial datorită traumatismului obstetrical
P11.4	Leziunea altor nervi cranieni datorită traumatismului obstetrical
P14.-	Leziunea sistemului nervos periferic datorită traumatismului obstetrical
P15.2	Leziunea sterno-cleido-mastoidianului datorită traumatismului obstetrical
<i>Tulburări respiratorii și cardio-vasculare specifice perioadei perinatale (P20-P29)</i>	
P27.9	Boala respiratorie cronică neprecizată survenind în perioada perinatală
P28.8	Coriza (rinita) la nou-născut
P29.2	Hipertensiunea neonatală
<i>Alte afecțiuni a căror origine se situează în perioada perinatală (P90-P96)</i>	
P90	Convulsiile nou-născutului
P91.3	Iritabilitatea cerebrală a nou-născutului
P91.8	Alte tulburări cerebrale precizate ale nou-născutului (encefalopatie perinatală)
P92.0	Voma nou-născutului
P92.1	Regurgitarea și rumegarea la nou-născut
P92.2	Alimentația lentă a nou-născutului
P94.1	Hipertonie congenitală
Capitolul XVIII. Simptome, semne și rezultate anormale ale investigațiilor clinice și de laborator, neclasate la alte locuri	
<i>Simptome și semne referitoare la aparatul circulator și respirator (R00-R09)</i>	
R05	Tusea (urcată, "nervosă")*
R06.5	Respirația pe gură (sforăitura)
R06.6	Sughițul
R09.1	Pleurezia (aseptică, nespecifică)
<i>Simptome și semne referitoare la aparatul digestiv și la abdomen (R10-R19)</i>	
R11	Nausea și voma*
R14	Flatulența și tulburări înrudite*
<i>Simptomele și semne referitoare la piele și țesut subcutanat (R20-R23)</i>	
R20.2	Parestezia cutanată
<i>Simptome și semne referitoare la sistemul nervos și osteo-muscular (R25-R29)</i>	
R25.2	Crampa și spasmul (hipertonusul mușchilor occipitali) (hipertonusul mușchilor paravertebrali)
<i>Simptome și semne referitoare la limbaj și voce (R47-R49)</i>	
R47.0	Disfazia și afazia*

ELABORĂRI METODICE

R47.1	Disartria și anartria*
R47.8	Tulburări de limbaj, alte și neprecizate*
<i>Simptome și semne generale (R50-R69)</i>	
R52.0	Durere acută (durere la naștere) (contractii dureroase ale uterului după naștere) (durere traumatică)
R52.2	Alte tipuri de dureri cronice
R55	Sincopa și colapsul
R63.0	Anorexia
Capitolul XIX. Leziuni traumatiche, otrăviri și alte consecințe ale cauzelor externe	
<i>Leziuni traumatiche cu localizări neprecizate ale trunchiului, membrilor sau regiuni ale corpului (T08-T14)</i>	
T14.0	Leziune traumatică superficială cu o localizare neprecizată a corpului (contuzie cu o localizare neprecizată a corpului)*
T14.3	Luxația, entorsa și întinderea de ligament cu localizare neprecizată a corpului*
<i>Efectele cauzelor externe, alte și neprecizate (T66-T78)</i>	
T75.2	Efectele vibrației
T75.3	Rău de transport*
T78.3	Edem angioneurotic (edem Quincke)*
<i>Complicații ale tratamentului chirurgical și medical, neclasate la alte locuri (T80-T88)</i>	
T81.8	Alte complicații ale unui act medical de diagnostic și tratament, neclasate la alte locuri (lipotimie șoc în timpul sau după procedură) (durere postoperatorie în urma acțiunii miorelaxantelor – blocatorilor de H-colinoreceptori ai musculaturii striate)
T88.5	Alte complicații consecutive anesteziei (cefalee provocată de rahianestezie sau anestezie peridurală) (cu excepția: O84.0 cefalee provocată de rahianestezie sau anestezie peridurală în lăuzie)
<i>Sechelele leziunilor traumatiche, otrăvirilor și ale altor consecințe ale cauzelor externe (T90-T94)</i>	
T94.0	Sechelele leziunilor traumatiche multiple ale corpului (inclusiv consecințele sindromului de compresie îndelungată)
Capitolul XXI. Factorii influențând starea de sănătate și motivele recurgerii la serviciile de sănătate	
<i>Recurgere la servicii de sănătate pentru acte medicale specifice și de îngrijire medicală (Z40-Z45)</i>	
Z50.2	Reeducarea alcoolicilor
Z50.3	Reeducarea drogaților
Z50.8	Îngrijiri implicând alte proceduri de reeducare (reeducarea fumătorilor) (reeducarea după forme grave de toxicoză la gravide)
Z51.1	Ședința de chimioterapie pentru tumori (ale chimioterapiei complicații)
Z51.8	Alte forme precizate de îngrijiri medicale (tratarea efectelor secundare nefaste ale farmacoterapiei)
¹ Lista formelor nozologice se aduce în conformitate cu Clasificarea Internațională a Maladiilor (CIM) revizia a 10-a O.M.S. * - forma nozologică este indicată pentru tratament cu acupunctură, inclusiv la copii și adolescenți.	

Lista indicațiilor relative pentru tratament cu acupunctura¹

Codul CIM-10	Forme sau stări nosologice
Capitolul I. Bolile infecțioase și parazitare	
<i>Sechelele unor boli infecțioase și parazitare (B90-B94)</i>	
B91	Sechelele poliomielitei*
Capitolul III. Bolile sângelui, ale organelor hematopoietice și unele tulburări ale mecanismului imunitar	
<i>Anemii de nutriție (D50-D53)</i>	
D50.0	Anemia prin carență de fier secundară unei pierderi de sânge (cronică)

<i>Unele tulburări ale sistemului imunitar (D80-D89)</i>	
D83.-	Imuno-deficiență comună variabilă (nedatorită defectelor genetice ale sistemului imunitar)*
D84.-	Alte imuno-deficiențe (imuno-deficiențe secundare nedatorite defectelor genetice ale sistemului imunitar)*
Capitolul IV. Bolile endocrine de nutriție și metabolism	
<i>Afecțiunile glandei tiroide (E00-E07)</i>	
E05.0	Tireotxicoza cu gușă difuză (evoluție ușoară și medie)
E06.-	Tiroidita
<i>Diabetul zaharat (E10-E14)</i>	
E11	Diabetul zaharat neinsulino-dependent (evoluție ușoară și medie)
<i>Bolile altor glande endocrine (E20-E35)</i>	
N97.8+ E22.1*	Hiperprolactinemie (sterilitatea femeii pe fondalul hiperprolactinemiei)
E28.2	Sindrom ovarian polichistic
E28.3	Insuficiența ovariană primară
E28.8	Alte disfuncții ovariene
E29.1	Hipofuncție testiculară
<i>Obezitatea și alte tulburări prin exces de supraalimentație (E65-E68)</i>	
E66.0	Obezitatea datorită unui exces caloric (obezitate alimentară gr. I) (sindrom metabolic gr. I)
Capitolul V. Tulburări mentale și de comportament	
<i>Schizofrenia, tulburări schizotipale și tulburări delirante (F20-F29)</i>	
F28	Alte tulburări psihotice neorganice (fără simptome de tulburare psihotică acută)
<i>Tulburări ale dispoziției (afective) (F30-F39)</i>	
F33.-	Tulburare depresivă recurentă (cu excepția: E33.3 – Tulburare depresivă recurentă, episod actual sever, cu simptome psihotice)
<i>Tulburări nevrotice legate de factori de stres și tulburări somatoforme (F40-F48)</i>	
F44.-	Tulburări disociative (de conversie) (isteria)
Capitolul VI. Bolile sistemului nervos	
<i>Atrofii primare sistemice afectând, în special sistemul nervos central (G10-G13)</i>	
G11.4	Paraplegia spastică ereditară
G12.2	Bolile neuronului motor (scleroza amiotrofică laterală)
<i>Tulburări extrapiramidale și ale motricității (G20-G26)</i>	
G25.0	Tremurături esențiale
G25.3	Mioclonia
<i>Boli demielinizante ale sistemului nervos central (G35-G37)</i>	
G35	Scleroza multiplă (incipientă)
<i>Afecțiuni episodice și paroxistice (G40-G47)</i>	
G40.0	Epilepsia și sindroame epileptice idiopatice definite prin localizarea lor (focală, parțială) cu crize cu debut focal
G44.0	Sindromul de algie vasculară a feței (cefalee histaminică Horton)*
<i>Afecțiuni musculare și neuro-musculare (G70-G73)</i>	
G70.2	Miastenia congenitală și în cursul dezvoltării*
<i>Paralizii cerebrale și alte sindroame paralitice (G80-G83)</i>	
G81.0	Himiplegia flască (fenomene reziduale ale poliomielitei cu hemipareza flască)*

<i>Alte afecțiuni ale sistemului nervos (G90–G99)</i>	
G93.4	Encefalopatia, fără precizare
G95.1	Mielopatia vasculară (perioada de recuperare)
M51.0+ G99.2*	Mielopatii în cursul unor boli clasate la alte locuri (mielopatii în cadrul degenerării sau deplasării discului intervertebral) (perioada de recuperare)
M47.1+ G99.2*	Mielopatii în cursul spondilozei (perioada de recuperare)
Capitolul VII. Bolile ochiului și anexelor sale	
<i>Afecțiunile mușchilor oculari, ale mișcărilor binoculare, de acomodare și de refracție (H49-H52)</i>	
H52.0	Hipermetropia
H52.1	Miopia*
Capitolul XI. Bolile aparatului digestiv	
<i>Bolile vezicii biliare, ale căilor biliare și pancreasului (K80-K87)</i>	
K86.1	Alte pancreatite cronice (forma algică)
Capitolul XIII. Bolile sistemului osteo-articular, ale mușchilor și țesutului conjunctiv	
<i>Artropatii (M00-M25)</i>	
M10.0	Guta idiopatică (artropatia gutoasă)
<i>Afecțiunile diseminate ale țesutului conjunctiv (M30-M36)</i>	
M30.0	Poliarterita nodoasă (forma periferică)
<i>Dorsopatii (M40-M54)</i>	
M45	Spondilartrita anchilozantă (boala Behterev)
<i>Osteopatii și chondropatii (M80-M94)</i>	
M81.-	Osteoporoza fără fractură patologică
Capitolul XIV. Bolile aparatului genito-urinar	
<i>Glomerulopatiile (N00-N08)</i>	
N03.-	Sindromul nefritic cronic (fără semne de insuficiență renală)
<i>Bolile organelor genitale la bărbat (N40-N51)</i>	
N48.3	Priapism (erecție dureroasă)
Capitolul XVIII. Simptome, semne și rezultate anormale ale investigațiilor clinice și de laborator, neclasate la alte locuri	
<i>Simptome și semne generale (R50-R69)</i>	
R52.1	Durerea cronică ireductibilă
¹ Lista formelor nozologice se aduce în conformitate cu Clasificarea Internațională a Maladiilor (CIM) revizia a 10-a O.M.S. * - forma nozologică este indicată pentru tratament cu acupunctură, inclusiv la copii și adolescenți.	

Lista contraindicațiilor pentru aplicarea tratamentului cu acupunctura¹

Codul CIM-10	Forme sau stări nosologice
Capitolul I. Bolile infecțioase și parazitare	
<i>Unele boli infecțioase și parazitare (A00-B99)</i>	
(cu excepția: A54.2+N74.3*; A56.1+N74.4*; A59.0+N74.8* Infecții al căror mod de transmitere este, în special sexual; B37.3+N77.1*; B37.4+N51.- *Candidoza vulvei și vaginului; B90.9 Sechelele tuberculozei căilor respiratorii (fibroza pulmonului); B91 Sechelele poliomielitei)	
Capitolul II. Tumori	
<i>Tumori maligne (C00-C97)</i>	
<i>Tumori benigne (D10-D36)</i>	

<i>Tumori cu evoluție imprevizibilă și necunoscută (D37-D48)</i>	
Capitolul III. Bolile sângelui, ale organelor hematopoietice și unele tulburări ale mecanismului imunitar	
<i>Anemii de nutriție (D50-D53)</i> (cu excepția: D50.0 Anemia prin carență de fier secundară unei pierderi de sânge (cronică))	
<i>Unele tulburări ale sistemului imunitar (D80-D89)</i> (cu excepția: D83.- Imuno-deficiența comună variabilă*, D84.- Alte imuno-deficiențe)*	
Capitolul V. Tulburări mentale și de comportament	
<i>Tulburări mentale organice, inclusiv tulburările simptomatice (F00-F09)</i> (cu excepția: F06.7 Tulburări cognitive ușoare)	
<i>Tulburări mentale și de comportament legate de utilizarea de substanțe psiho-active (F10-F19)</i> (cu excepția: F10.2 Tulburări mentale și de comportament legate de consumul de alcool. Sindrom de dependență, F10.3 Tulburări mentale și de comportament legate de consumul de alcool. Sindrom de sevraj, F10.6 Tulburări mentale și de comportament legate de consumul de alcool. Sindrom amnesic, F17.2 Tulburări mentale și de comportament legate de consumul tutunului. Sindrom de dependență, F17.3 Tulburări mentale și de comportament legate de consumul tutunului. Sindrom de sevraj)	
<i>Schizofrenia, tulburări schizoide și delirante (F20-F29)</i> (cu excepția: F28 Alte tulburări psihotice neorganice)	
<i>Tulburări ale dispoziției (afective) (F30-F39)</i>	
F31.-	Tulburare afectivă bipolară
F34.-	Tulburări ale dispoziției (afective) persistente
Capitolul VI. Bolile sistemului nervos	
<i>Boli inflamatorii ale sistemului nervos central (G00-G09)</i>	
<i>Afecțiuni episodice și paroxistice (G40-G47)</i>	
G40.3	Epilepsia și sindroame epileptice generalizate idiopatice
<i>Alte afecțiuni ale sistemului nervos (G90-G99)</i> (cu excepția: G90.- Afecțiuni ale sistemului nervos autonom (vegetativ), G93.3 Sindromul de oboseală post-virală, G93.4 Encefalopatia, fără precizare, G95.1 Mielopatia vasculară, M51.0+ G99.2* Mielopatii în cursul unor boli clasate la alte locuri, M47.1+ G99.2* Mielopatii în cursul spondilozei)	
Capitolul IX. Bolile aparatului circulator	
<i>Reumatismul articular acut (I00-I02)</i>	
<i>Cardiopatia reumatică cronică (I05-I09)</i>	
<i>Boala ischemică a inimii (I20-I25)</i>	
I21.-	Infarct miocardic acut
I22.-	Infarct miocardic ulterior
I24.-	Alte boli ischemice acute cardiace
<i>Cardiopatia pulmonară și bolile vaselor pulmonare (insuficiența cardio-pulmonară cronică gr. III) (I26-I28)</i>	
<i>Alte forme de cardiopatii (I30-I52)</i>	
<i>Bolile arterelor, arteriolelor și capilarelor (I70-I79)</i>	
I74.-	Embolia și tromboza arterială
I77.-	Alte afecțiuni ale arterelor și arteriolelor
I78.-	Bolile capilarelor
<i>Bolile venelor, vaselor limfatice și ganglionilor limfatici (I80-I89)</i> (cu excepția: I83.- Vene varicoase ale membrelor inferioare, I87.- Alte afecțiuni ale venelor)	
Capitolul X. Bolile aparatului respirator	
<i>Bolile cronice ale căilor respiratorii inferioare (J40-J47)</i>	
J43.-	Emfizemul pulmonar bulos. Contraindicat vacuum masaj a cutiei toracice, acupunctura cu inserție adâncă a acelor în regiunea toracelui în proiecția coastelor și a apexului pulmonar.

J46	Stare de "mal" astmatic (status astmaticus) (gr. II-III)
<i>Boli supurative și necrotice ale căilor respiratorii inferioare (J85-J86)</i>	
<i>Alte afecțiuni ale pleurei (J90-J94)</i>	
<i>Alte boli ale aparatului respirator (J95-J99)</i>	
(cu excepția: J98.3 Emfizem compensator)	
Capitolul XII. Bolile pielii și țesutului celular subcutanat	
<i>Infecțiile pielii și ale țesutului celular subcutanat (L00-L08)</i>	
<i>Dermatoze buloase (L10-L14)</i>	
Capitolul XIII. Bolile sistemului osteo-articular, ale mușchilor și țesutului conjunctiv	
<i>Afecțiunile diseminate ale țesutului conjunctiv (M30-M36)</i>	
(cu excepția: M30.0 Poliarterita nodoasă) (forma periferică)	
Capitolul XIV. Bolile aparatului genito-urinar	
<i>Glomerulopatiile (N00-N08)</i>	
(cu excepția: N03.- Sindromul nefritic cronic fără semne de insuficiența renală)	
<i>Afecțiuni neinflamatorii ale organelor genitale la femeie (N80-N98)</i>	
N83.4	Prolapsul și hernia ovarului și trompei Faloppe
N83.5	Torsiunea ovarului, pediculului ovarian și a trompei Faloppe
N83.6	Hematosalpinx
N83.7	Hematomul ligamentului larg
N85.7	Hematometria
N89.7	Hematocolpos
Capitolul XVIII. Simptome, semne și rezultate anormale ale investigațiilor clinice și de laborator, neclasate la alte locuri	
<i>Simptome și semne referitoare la conștiință, percepție, stare emoțională și comportament (R40-R46)</i>	
R40.-	Stupoarea, coma
<i>Simptome și semne generale (R50-R69)</i>	
R57.-	Șocul, neclasat la alte locuri
R58	Hemoragia, neclasată la alte locuri
R64	Cașexia
Capitolul XIX. Leziuni traumatiche, otrăviri și alte consecințe ale cauzelor externe	
<i>Degerături (T33-T35)</i>	
(cu excepția: T33.- degerătura superficială (a unei porțiuni a corpului sau a membrului)	
<i>Efectele cauzelor externe, alte și neprecizate (T66-T78)</i>	
<i>Unele complicații precoce ale traumatismelor (T79.-)</i>	
T79.4	Șoc traumatic
<i>Complicații ale tratamentului chirurgical și medical, neclasate la alte locuri (T80-T88)</i>	
T81.1	Alte complicații în timpul sau după un act medical de diagnostic și tratament, neclasat la alte locuri (inclusiv intoleranța individuală la plasurele medical)
Capitolul XXI. Factorii influențând starea de sănătate și motivele recurgerii la serviciile de sănătate	
<i>Alte motive de recurgere la serviciile de sănătate (Z70-Z76)</i>	
Z73.0	Surmenaj
<i>Antecedente personale și familiale putând crea riscuri latente de boală și unele afecțiuni cu efect asupra stării de sănătate (Z80-Z99)</i>	
Z97.8	Prezența altor aparate precizate (cardiostimulator)
¹ Lista formelor nozologice se aduce în conformitate cu Clasificarea Internațională a Maladiilor (CIM) revizia a 10-a O.M.S.	
* - forma nozologică este indicată pentru tratament cu acupunctură, inclusiv la copii și adolescenți.	

Studiile efectuate pe parcursul a 20 de ani de colaborării catedrei Medicina Alternativă și Complementară a Universității de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemițanu" au permis fundamentarea concepției referitoare la acupunctură ca metodă fiziologică de tratament, fapt ce explică reducerea contraindicațiilor pe măsura implementării mai largi a acestei metode și acumulării experienței clinice.

În urma analizei literaturii și experienței proprii de aplicare a acupuncturii, în premieră a fost elaborată clasificarea contraindicațiilor care pot fi sistematizate în 7 grupe.

1. *Contraindicații de ordin psihologic și religios.* Aceste contraindicații sunt determinate de trei aspecte: starea psihoemoțională a pacientului, a medicului și compatibilitatea lor psihologică.

2. *Contraindicații de ordin fiziologic.* Aceste contraindicații sunt dictate de anumite stări fiziologice ale organismului (de exemplu, medicul trebuie să acționeze cu precauție maximă în primul și ultimul trimestru de sarcină, în stările de foame prelungită, extenuare fizică și psihică severă etc.).

3. *Contraindicații de ordin anatomic.* Contraindicațiile anatomice țin de vârsta pacienților, de constituția lor, de consecințele intervențiilor chirurgicale suportate, traumatismelor și combustiiilor, existența cicatricelor etc. Există regiuni anatomice interzise pentru stimularea cu ace și/sau cu moxa (globii oculari, mameleloanele, organele genitale, fontanela la nou-născuți etc.).

4. *Contraindicații clinice.* Sistematizarea contraindicațiilor clinice din țările europene se prezintă în felul următor: anomalii de dezvoltare al sistemului nervos central; tumorile benigne și maligne (acupunctura se aplică cu succes în scopul jugulării sindromului algic și a diverselor tulburări funcționale secundare); afectarea organelor hematopoietice (anemii hemolitice, coagulopatii, purpura și alte stări hemoragice); boli infecțioase de etiologie neiden-

tificată, boli infecțioase cronice în perioada de acutizare (tuberculoza, bruceloza etc.); boli decompensate cronice ale cordului, plămânilor și altor organe interne; pneumoscleroza cu pericol de hemoptizii; infarct miocardic acut; procese inflamatorii acute ale aparatului locomotor; tromboze venoase și embolii în faza acută; astenizare severă, suprasolicitare fizică.

5. *Contraindicații determinate de lipsa informării suficiente referitor la sănătatea pacientului și programul de tratament antecedent.* Succesul unui tratament acupunctic presupune investigare prealabilă complexă a pacientului în funcție de particularitățile individuale.

6. *Contraindicații relaționate cu factorii meteorologici și bioritm.* Încă din antichitate există interdicția de a practica acupunctura în cursul furtunilor violente, care pot cauza diferite dereglări, agravând starea pacientului cu reacții imprevizibile.

7. *Contraindicații determinate de gradul de calificare a medicului și condițiile de realizare a tratamentului.*

Bibliografie

1. Acupuncture: review and analysis of reports on controlled clinical trials. Geneva, WHO, 2002.
2. European Research Initiative on Complementary and Alternative Medicine. www.euricam.net/e-home.html; accessed Apr. 2005.
3. Lacusta V. Tratat de acupunctură clinică. Chișinău, 1999. 720 p.
4. Lacusta V., Boțolin P., Cereș V., Gîlea A., Șincarenco I. Acupunctura modernă: clasificarea contraindicațiilor. Analele științifice ale Universității de Stat de Medicină și Farmacie "N. Testemițanu". Chișinău, 2009, vol. 3, p. 332-336.
5. Traditional medicine and modern health care. Progress report by the Director-General. Geneva, WHO, 1991, documental A44/10.
6. Лакуста В.Н. Традиционная клиническая акупунктура. I-III том. Кишинев, 2001.
7. Об утверждении рекомендуемых перечней медицинских показаний и противопоказаний к применению рефлексотерапии в клинической практике. В: Традиционная медицина, 2007, nr. 2(9), с. 33-47.

Recepționat 10.01.13